

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

_____ 2019 р.

№ _____

**Про проекти законів України про
обмеження обігу полімерних пакетів**

Розглянувши проекти закону України про зменшення кількості пластикових пакетів в цивільному обігу (реєстр. № 2051 від 04.09.2019 р.), поданий народним депутатом України Шпенюком Д.Ю. (далі – Проект № 2051), та про обмеження обігу пластикових пакетів на території України (реєстр. № 2051-1 від 18.09.2019 р.), поданий народними депутатами України Кривошеєвим І.С., Юрченком О.М., Жупаниним А.В., Шипайлом О.І., Овчинниковою Ю.Ю., Вінтоняк О.В., Володіною Д.А., Нестеренком К.О., Маріковським О.В. (далі – Проект № 2051-1), Комітет відмічає, що наростаюча загроза всьому живому на планеті від засмічення її поверхні та водних об'єктів використаними виробами з пластику, потребує невідкладного вирішення як у міжнародному вимірі, так і в межах кожної окремої країни, у тому числі й України.

Переважна більшість положень законопроектів змістовно співпадають і подані з метою зменшення обсягу відходів полімерної продукції та пластику, небезпечних відходів поліетилену і, відповідно, їх впливу на навколишнє природне середовище та благоустрій населених пунктів, обмеження ввезення та розповсюдження полімерних виробів довготривалого розкладу.

Проектами пропонується визначити основні терміни у сфері дії закону, зокрема "біорозкладний пластиковий пакет", "пластиковий пакет", "пластик" тощо, встановити придатність пластикових пакетів біорозкладу відповідно до національного стандарту, покласти контроль та нагляд за дотриманням законодавства у сфері скорочення використання пластикових пакетів на центральний орган виконавчої влади у сфері державного контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів.

Для реалізації зазначеної мети пропонується з 1 січня 2022 року заборонити реалізацію (Проект № 2051) або розповсюдження (Проект № 2051-1) в об'єктах роздрібної торгівлі надлегких та легких пластикових пакетів окрім біорозкладних та тих, що призначені для пакування та (або)

транспортування свіжої риби і м'яса та продуктів з них, а також сипучих продуктів, льоду.

Вказані заходи повинні враховувати поточний рівень використання пластикових пакетів, включати застосування ефективних економічних інструментів, до яких можуть бути віднесені встановлення тарифів, зборів, маркетингових обмежень тощо із врахуванням розміру шкоди навколишньому природному середовищу при утилізації, можливості їх перероблення, періоду використання

На жаль, в Україні не має реальної статистики щодо використання пластикових пакетів. Автори наводять цифру "понад 500 пластикових пакетів" на рік на одну людину. Директива (ЄС) 2015/720 Європейського парламенту та Ради від 25.04.2015 р. "Про скорочення використання тонких пластикових пакетів" встановлює такі обмеження: щорічний рівень використання, що не перевищує 90 легких пластикових пакетів на людину до 31 грудня 2019 року і 40 пластикових пакетів на людину до 31 грудня 2025 року.

Разом з тим, проектами не регулюються питання утилізації використаних пластикових пакетів, відсутній єдиний підхід до визначення предмета правового регулювання, нечітко визначені питання стандартизації та маркування пластикових пакетів (маркування і стандартизація тільки біорозкладних пакетів).

Слід зазначити, що назва Проекту № 2051 не відповідає його змісту: у назві – "зменшення кількості", в преамбулі – "зменшення обсягу", у статті 2 проекту – забороняється "реалізація" пластикових пакетів. Окремі внутрішні невідповідності притаманні і Проекту 2051-1.

Проектом № 2051-1 пропонується ввести адміністративну відповідальність за "порушення правил маркування біорозкладних пакетів, що реалізуються через роздрібні торгові мережі та мережі ресторанного господарства.

Виникає питання про доцільність прийняття окремого закону про зменшення кількості пластикових пакетів оскільки правове регулювання використання визначених у проекті пластикових пакетів не має принципових відмінностей від правового регулювання використання іншої продукції з пластику одноразового чи багаторазового використання, наприклад, пластикового посуду, харчових контейнерів, пластикової плівки, пластикових пляшок чи коробок тощо, що на сьогоднішній день є значним джерелом забруднення довкілля.

Директивою (ЄС) 2015/720 передбачається, що для забезпечення постійного скорочення використання легких пластикових пакетів держави-члени ЄС повинні приймати відповідні заходи поряд із виконанням загальних завдань ЄС у сфері поводження з відходами, як це врегульовано у Директиві 2008/98/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 19 листопада 2008 року "Про

відходи". Остання є обов'язковою для України, положення якої мають бути впроваджені протягом 3 років (!) з дати набрання чинності Угодою про асоціацію, укладеною між Україною та Європейським Союзом.

Головне науково-експертне управління пропонує на доопрацювання Проект № 2051. Управління ставить під сумнів доцільність прийняття окремого закону про зменшення кількості пластикових пакетів, що не відповідає системності законодавства. Також звертається увагу на відсутність самостійного предмету для регулювання зазначеного питання, оскільки "лише у одній статті та у одній частині іншої статті (частина 2 статті 3) питання використання пластикових пакетів вирішується безпосередньо.

Управління звертає увагу на те, що у проекті розглядається лише питання обмеження реалізації пластикових пакетів в об'єктах роздрібної торгівлі, залишаючи по-за увагою об'єкти громадського харчування, оптової чи оптово-роздрібної торгівлі.

Комітет вирішив:

1. Рекомендувати включити розгляд проекти законів України про зменшення кількості пластикових пакетів в цивільному обігу та про обмеження обігу пластикових пакетів на території України до порядку денного другої сесії та розглянути на пленарному засіданні Верховної Ради України.

2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про

3. Визначити співдоповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України народного депутата України _____

Голова Комітету

О.Бондаренко